

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक ११ जुलै, २०१८
(सकाळी ११.३० ते दुपारी १२.१५ वाजेपर्यंत)

सर्वश्री.कपिल पाटील, धनंजय मुंडे, दत्तात्रय सावंत, रामहरी रुपनवर, विक्रम काळे, हेमंत टकले, हरिसिंग राठोड, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, चंद्रकांत रघुवंशी, शरद रणपिसे, संजय दत्त, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.किरण पावसकर, सुनिल तटकरे, जयंत पाटील, सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, आनंदराव पाटील, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री.जगन्नाथ शिंदे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री.ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ४५ मिनिटे) —

"धुळे जिल्ह्यातील साक्री तालुक्यातील राईनपाडा येथे मुले पळवणारी टोळी असल्याच्या संशयातून भिक्षुकी मागणाऱ्या नाथ पंथी डवरी समाजातील पाच जणांचा ग्रामस्थांनी केलेल्या मारहाणीत हत्या होणे, अशा घटना राज्यभरात वारंवार घडणे, समाज आणि पोलीसांकडून नेहमीच मिळणारी अपमानजनक वागणूक आणि संशयावरून गुन्हेगार ठरविण्याची जातीय वृत्ती, त्यातून राज्यातील भटक्या विमुक्त समाजातील सर्व जमातींमध्ये प्रचंड घबराटीचे, अवहेलनेचे, असुरक्षितेचे वातावरण निर्माण होणे, जात-पंचायत, अंधश्रद्धा आणि जातीय मानसिकता यातून भरडलेला राज्यातील भटका विमुक्त समाज धुळे जिल्ह्यातील घटनेमुळे कमालीचा भयभीत होणे, अठराविश्वे दारिद्र्य, शिक्षणाचा अभाव, नावावर जमीन नाही, घर नाही, शिकलं तरी नोकरी नाही, जमातीच्या परंपरेने लादलेले गुन्हेगारी स्वरूपाचे आणि भिक्षुकीचे व्यवसाय यातून या समाजाला बाहेर काढून त्याचे शैक्षणिक, सामाजिक आणि आर्थिक पुनर्वसन करण्याची आवश्यकता, पारंपारिक कलाकारी, बहुरुपी, भिक्षुकी व्यवसायातील भटक्या समाजाची गणना करून त्यांना पोलीस सुरक्षिततेचे ओळखपत्र देण्याची आवश्यकता, या व्यवसायातून त्यांना कायमस्वरूपी बाहेर काढून, नागरिक म्हणून त्यांना सन्मान मिळवून देण्यासाठी बाळकृष्ण रेणके अहवाल अंमलात आणण्याची आवश्यकता, मात्र याबाबत पोलीसांकडून ना संरक्षण, ना शासनाकडून पुनर्वसन यामुळे निर्माण झालेली गंभीर परिस्थिती, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(दुपारी १२.३० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) बुधवार, दिनांक ४ जुलै, २०१८ रोजीच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे —

(१) परिवहन मंत्री : "महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा प्रशासन अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) रोजगार हमी मंत्री : "महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना — महाराष्ट्र व राज्य रोजगार हमी योजना या योजनांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : शासकीय विधेयक —

विधानसभेने संमत केल्यास — विधेयक विचारात घेणे —

"सन २०१८ चे वि.स.वि क्रमांक ४५ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०१८"

चार : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

पाच : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(मंगळवार, दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — (अनुक्रमांक (१) ते (५)) —

(१) श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई उपनगरातील कांदिवली (पूर्व) क्रांतीनगर भागात पाण्याची तीव्र टंचाई असून या भागात पाणीमाफिया पाणी चोरून मोठ्या टाक्या तयार करून त्यात पाणी साठवून ते पाणी परप्रांतीयांना जादा दराने विकण्याच्या प्रकारात झालेली वाढ, तसेच बोरिवली (पूर्व) येथील दौलतनगर रोड क्र.३ जैन मंदिरा जवळील जलवाहिनीतून गेल्या काही दिवसांपासून दूषित पाणीपुरवठा होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ च्या सुमारास निदर्शनास येणे, त्यामुळे या भागातील सर्वसामान्य नागरिकांना पिण्याचे पाणी विकत घ्यावे लागणे, याबाबत महानगरपालिकेकडे वारंवार तक्रार करून कोणतीच कारवाई होत नसल्याने सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याकरिता शासनाने तातडीने या पाणी माफियांवर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, तसेच तातडीने शुध्द पाण्याचा पुरवठा

करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नाशिकमधील माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांचे व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांचे वेतन जिल्हा बँकेमार्फत अदा करण्यात येणे, जिल्हा बँकांना यासाठी शेकडा २० पैसे कमिशन मिळणे, गेल्या १६ वर्षांपासून जिल्हा बँकांना कमिशन, सर्विस टॅक्स व जीएसटी पोटी एकूण १३,१५,६४,६७४/- रुपयांची रक्कम येणे बाकी असणे, जिल्हा बँकेने शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक विभाग, नाशिक, शिक्षण सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय तसेच संचालक, शिक्षण संचालनालय (माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आणि शालेय शिक्षण मंत्री या सर्वांना जा.क्र.३७९४, दि.१९/०१/२०१६ व जा.क्र.अकौन्टस्/बिगरनिधी व्यवसाय/दि.२६१०/२०१७-१८/८६६, दिनांक १९ ऑगस्ट, २०१७ रोजी लेखी निवेदने देऊन व त्यानंतर वारंवार निवेदने देऊनही अद्याप जिल्हा बँकेला देय असलेली रक्कम मिळण्यास शिक्षण विभागाकडून कोणतीच कार्यवाही न होणे, परिणामी जिल्हा बँकेला शिक्षण विभागाकडून देय असलेली १३,१५,६४,६७४/- रुपये सेवाकर, जीएसटीसह संपूर्ण रक्कम न मिळाल्याने बँकेची आर्थिक स्थिती डबघाईस येणे, याचा विपरीत परिणाम बँकेचा दैनंदिन व्यवहार व आर्थिक गुंतवणूक यांच्यावर होणे, मा.शिक्षणमंत्री यांनी याप्रकरणी तात्काळ निर्णयात्मक कार्यवाही करण्याचे आदेश शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक विभाग, नाशिक व शिक्षण संचालक, शिक्षण संचालनालय (माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) सर्वश्री. अमरसिंह पंडित, धनंजय मुंडे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, अनिकेत तटकरे, नरेंद्र पाटील, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात वैद्यकीय प्रवेशासाठी जात आणि प्रवर्ग आरक्षण असतानाही पुन्हा प्रादेशिक आरक्षण लादल्यामुळे मराठवाडा आणि विदर्भ विभागातील विद्यार्थ्यांवर मोठा अन्याय होत असणे, वैद्यकीय प्रवेशातील नियमबाह्य ७०:३० धोरणामुळे मराठवाडा व विदर्भातील गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांवर होत असलेल्या अन्याया विरोधात विविध संघटना, सामाजिक संस्था व लोकप्रतिनिधी यांनी आंदोलनाचा इशारा देणे, मराठवाडा, विदर्भ व उर्वरीत महाराष्ट्रातील वैद्यकीय महाविद्यालयांच्या संख्येमध्ये प्रचंड तफावत असणे, वैद्यकीय महाविद्यालयात एमबीबीएस प्रवेशासाठी संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी एकच गुणवत्ता यादी तयार करण्याची आवश्यकता, नीट परीक्षेत गुणवत्ता यादीत येऊन सुध्दा केवळ कोट्याच्या प्रादेशिक विभाजनामुळे गुणवंत विद्यार्थ्यांवर

होत असलेला अन्याय, वैद्यकीय महाविद्यालयांची संख्या उर्वरीत महाराष्ट्रात २५, विदर्भात ९ तर मराठवाड्यात फक्त ६ असल्याने जागांमध्ये सुद्धा मोठ्या प्रमाणात तफावत असणे, सन २०१५ पासूनच्या नीट परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थी आणि प्रवेशित जागा यांचे गुणोत्तर पाहिले तर मराठवाडा आणि विदर्भ विभागातील विद्यार्थ्यांवर अन्याय झाल्याचे स्पष्ट होणे, वैद्यकीय प्रवेशाच्या मराठवाड्यात ७५०, पश्चिम महाराष्ट्रात ३३३० व विदर्भात ११५० जागा असून मराठवाड्यातील ७५० जागांपैकी १५ टक्के जागा केंद्रासाठी राखीव व ३० टक्के जागा मराठवाड्याबाहेरील राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असून मराठवाड्याच्या वाट्याला ७५० पैकी केवळ ४४६ जागा येणे, हा विषय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत घेण्यात येऊनसुद्धा शासनाने याबाबत कोणताही निर्णय न घेणे, मा. न्यायालयाने सुद्धा कोटा पद्धतीबाबत तीव्र आक्षेप नोंदविणे, याप्रमाणे सतत अन्याय होत असल्याने विद्यार्थी व पालकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) **अॅड. राहुल नार्वेकर**, सर्वश्री. ख्वाजा बेग, आनंद ठाकूर, हेमंत टकले, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सहकार मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, मल्होत्रा हाऊस येथील मोडकळीस आलेल्या इमारतीतील सहाव्या मजल्यावरील कार्यालयाची पडझड झालेली असणे, त्यामुळे मोठी दुर्घटना होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, या जागेच्या मालकाला वेळोवेळी लेखी पत्राने दुरुस्तीबाबत विचारणा करूनही मालकाने याबाबत कोणतीही डागडूजी केलेली नसणे, परिणामी भविष्यात तेथील अधिकारी व कर्मचारी तसेच या कार्यालयात येणाऱ्या अभ्यागतांच्या जिवीतास धोका उदभवण्याची शक्यता शासनाने सदर जागेत कार्यरत असलेल्या इतर पाच कार्यालयांच्या कॅम्प करीता एकत्रित जागा घेण्याकरीता वर्तमान पत्रात जाहिरात देऊनही मल्होत्रा परिसरात अद्यापही जागेचा शोध न लागणे, दिनांक ९ जून, २०१८ रोजी शेजारील कोठारी मॅशन नावाची इमारत कोसल्यामुळे ह्या इमारतीस जबर धोका निर्माण झालेला असणे, या इमारतीतील उदवाहक बंद असून नागरीकांना व कर्मचाऱ्यांना जीवमुठीत धरून काम करावे लागत असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (५) **सर्वश्री. रामहरी रुपनवर**, संजय दत्त, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"जिल्हा परिषद समाजकल्याण विभागामार्फत दलितवस्ती सुधारणा योजनेसाठी शासनामार्फत निधी येत असणे, पण आलेला निधी विकास कामांवर खर्च करण्यात सोलापूर जिल्हा परिषद यांच्या अधिकारी व पदाधिकाऱ्यांमध्ये ताळमेळ नसल्यामुळे सन २०१६-२०१७ या वर्षातील दलित

वस्ती विकास योजनेचा तब्बल १८ कोटी रुपये निधी परत जाणे, त्यामुळे जिल्ह्यातील दलित वस्ती विकास योजनेतर्गत येणारी अनेक विकास कामे करता न येणे, समाजकल्याण विभागामार्फत दलित वस्ती योजने अंतर्गत स्वच्छता विषयक सोयी सुविधा, अंतर्गत रस्ते, गटारी व्यवस्थापन, समाज मंदिर बांधकाम, हायमास्ट दिवे बसविणे इत्यादी कामे करता येत असूनही अधिकाऱ्यांच्या हलगर्जीपणामुळे हा निधी परत गेला असल्यामुळे ही विकास कामे न होणे, याला जबाबदार असणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कडक कारवाई होण्याची आवश्यकता, याबाबत जनतेमध्ये असलेले प्रचंड असंतोषाचे वातावरण, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

सहा : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

- मध्यंतर -

सात : सन २०१३-२०१४ या वर्षाच्या अतिरिक्त खर्चाच्या मागण्यांवर चर्चा.

आठ : शासकीय विधेयके —

(क) महसूल मंत्री यांचा प्रस्ताव (म.वि.प. नियम १४९ अन्वये) —

"महाराष्ट्र विधानसभेने संमत केलेले "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ८ - महाराष्ट्र भूमिगत नळमार्ग व भूमिगत वाहिन्या (जमिनीमधील वापर हक्काचे संपादन) विधेयक, २०१८" मागे घेण्यास अनुमती द्यावी."

(ख) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.
"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४० - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) आणि महाराष्ट्र जमीन महसूल (विवक्षित भूमिधारींचा भोगवटादार-वर्ग एक मध्ये अंतर्भाव करण्यासाठी परवानगी देण्याबाबत) नियम (निरसन) विधेयक, २०१८"

(ग) विधानसभेने संमत केल्यास - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.
"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४२ - दिवाणी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८"

नऊ : (क) (गुरुवार, दिनांक ५ जुलै, शुक्रवार, दिनांक ६ जुलै, सोमवार, दिनांक ९ जुलै, २०१८ व मंगळवार, दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले,

जयंत पाटील, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, कपिल पाटील, प्रा. जोगेंद्र कवाडे, सर्वश्री.सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, रामहरी रुपनवर, चंद्रकांत रघुवंशी, दत्तात्रय सावंत, अमरसिंह पंडित, किरण पावसकर, अॅड. जनार्दन चांदुरकर, डॉ. सुधीर तांबे, श्रीमती.विद्या चव्हाण, श्रीमती. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.अनिकेत तटकरे, ख्वाजा बेग, आर्कि.अनंत गाडगीळ, सर्वश्री.बाळाराम पाटील, अमरनाथ राजुरकर, सुभाष झांबड, प्रकाश गजभिये, अॅड.राहुल नार्वेकर, सर्वश्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, हरिसिंग राठोड, आनंदराव पाटील, जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, अमरिशभाई पटेल, मोहनराव कदम, आनंद ठाकूर, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

"राज्यातील शेतकऱ्यांसाठी जाहीर झालेल्या छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेची घोषणा होऊन एक वर्ष उलटल्यानंतरही अद्यापपर्यंत शेतकऱ्यांना त्याचा लाभ मिळालेला नसणे, वन टाईम सेटलमेंटअंतर्गत शेतकऱ्यांनी रक्कम भरूनही त्यांच्या खात्यात कर्जमाफीची रक्कम जमा न होणे, कर्जमाफी योजना फसल्यामुळे त्याचा परिणाम शेतकऱ्यांना नव्याने मिळणाऱ्या पीक कर्जावर होणे, पीककर्जासाठी कागदपत्रांची संख्या वाढविल्यामुळे व पीक कर्ज मिळत नसल्यामुळे शेतकरी त्रस्त असणे, पीक कर्जासाठी बँकांकडून शेतकऱ्यांची मोठ्या प्रमाणावर अडवणूक केली जात असणे, बँकांकडून पीककर्ज मिळत नसल्यामुळे शेतकऱ्यांवर सावकाराच्या दारात जाण्याची वेळ येणे, पीक कर्जासाठी शेतकऱ्यांच्या पत्नीकडे शरीरसुखाची मागणी करण्यापर्यंत बँक अधिकाऱ्यांची मजल जाणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये संतापाची तीव्र भावना निर्माण झालेली असणे, पीक विमा नुकसानभरपाई रक्कम आणि इतर शासन अनुदान रकमा शेतकऱ्यांना वाटप न करता बँकांनी नफेखोरी करणे, गतवर्षी कापसावर आलेल्या बॉडअळीच्या संकटामुळे शेतकऱ्यांना जाहीर केलेली ३७ हजार ५०० रुपये प्रति हेक्टरी मदत अद्याप मिळालेली नसणे, पुढील हंगामासाठी बॉडअळीचा संभाव्य धोका वर्तविला जाणे, बोगस बी.टी.बियाणांची सर्रास विक्री होणे, यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये भीतीची भावना निर्माण झालेली असणे, धानाची नुकसानभरपाई, तुडतुड्या रोगामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई मिळालेली नसणे, सन २०१६ च्या अतिवृष्टीमुळे बाधित झालेल्या शेतकऱ्यांना जाहीर केलेली मदत मिळालेली नसणे, मागील वर्षीच्या तूर, हरभरा विक्रीचे चुकारे शेतकऱ्यांना अद्याप मिळालेले नसणे, खरेदीअभावी लाखो क्विंटल तूर, हरभरा शेतकऱ्यांकडे पडून असणे, शासकीय खरेदी केंद्र बंद झाल्याने तूर व हरभरा उत्पादक शेतकऱ्यांना बेभावाने विक्री करावी लागत असणे, त्यामुळे प्रति क्विंटल त्यांना एक ते दीड हजार रुपयांचा तोटा

सहन करावा लागत असणे, विक्रीसाठी नोंदणी केलेल्या शेतकऱ्यांना अनुदान देण्याची घोषणा करुनही अद्याप सदर अनुदान मिळालेले नसणे, उत्पन्नावर अधिक ५० टक्के हमीभाव देण्याची घोषणा करुनही तो हमीभाव मिळत नसणे, चारही बाजूने आलेल्या या सरकारनिर्मित संकटांमुळे शेतकऱ्यांवर आत्महत्यांची वेळ येणे, कर्जमाफीची घोषणा झाल्यानंतरही एका वर्षात सुमारे १ हजारहुन अधिक आत्महत्या झालेल्या असणे, धर्मा पाटील यांच्या मुलाला दिलेल्या आश्वासनाची अंमलबजावणी न करणे, आदिवासी व शेतकरी संघटनांच्या विविध मागण्यांबाबत मुख्यमंत्री महोदयांनी सभागृहात दिलेल्या आश्वासनांची अंमलबजावणी न होणे, मार्च, २०१७ पर्यंतच्या पेड पॅडिंग ग्राहकांना अद्याप कनेक्शन न मिळणे, संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याची आवश्यकता असणे, सरसकट कर्जमाफी देऊन सध्याच्या कर्जमाफी योजनेत झालेल्या अनियमिततेची चौकशी करण्यासाठी सर्वपक्षीय आमदारांची समिती नेमणे, बॉडअळीग्रस्त शेतकऱ्यांना ५० हजार रुपये हेक्टरी मदत देण्याची आवश्यकता, पुढील हंगामासाठी बॉडअळीचा संभाव्य धोका वर्तविला गेला असल्यामुळे बॉडअळी प्रतिबंधक उपाययोजना व बोगस बी.टी. बियाणांच्या विक्रीवर नियंत्रण आणण्याची आवश्यकता, पीक कर्ज न देणाऱ्या बँकांवर तातडीने कारवाई करण्याची गरज, तूर, हरभरा विक्रीचे चुकारे देऊन भावांतर योजनेप्रमाणे शेतकऱ्यांना बाजारभाव व हमीभावातील फरकाची रक्कम त्यांच्या बँक खात्यात जमा करण्याची होत असलेली मागणी, राज्यातील शेतकऱ्यांच्या दृष्टीने अशा अनेक अतिशय महत्वाच्या विषयांवर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- (ख) (मंगळवार, दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —
श्री.सुजितसिंह ठाकूर, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.रामदास आंबटकर, अॅड.अनिल परब, सर्वश्री.नागोराव गाणार, गोपीकिसन बाजोरिया, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री.रविंद्र फाटक, विनायक मेटे, तानाजी सावंत, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री.नरेंद्र दराडे, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.विप्लव बाजोरिया, गिरीशचंद्र व्यास, विलास पोतनीस, चंदूभाई पटेल, प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, रामनिवास सिंह, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव** —

"राज्यात केंद्र शासनाच्या शिफारशीनुसार १४ प्रमुख पिकांकरिता उत्पादन खर्चाच्या दीडपट हमीभाव जाहिर केल्याने शेतकऱ्यांच्या मनात शासनाबद्दल विश्वास निर्माण झाला असणे, शेतकऱ्यांची जमीन सिंचित करण्याकरिता पंतप्रधान सिंचन योजनेबरोबरच बळीराजा जलसंजीवनी

योजना राज्यात प्रभावीपणे कार्यान्वित करण्यात येणे, शेतकऱ्यांना युरिया, मिश्र खते, सेंद्रीय खते, बियाणे यांचा योग्य दरात नियमित पुरवठा होत असणे, अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना मनरेगा अंतर्गत फळबाग लागवडी योजनेसोबतच बहुभूधारक शेतकऱ्यांकरिता भाऊसाहेब फुंडकर फळबाग लागवड योजना कार्यान्वित करण्यात येणे, सदरहू योजनेमध्ये शेतकऱ्यांना १००% टिंबक सिंचनासह व अनुदानासह रोपे, कलम इ. पुरवठा करण्यात येणे, व्याघ्र प्रकल्पालगत असलेल्या शेतीला लागू करण्यात आलेल्या अनुदानित कुंपन योजनेच्या धर्तीवर अन्य वनालगतच्या शेतीलाही वन्य प्राण्यांपासून संरक्षणाकरिता अनुदानित कुंपन योजनेच्या धर्तीवर अन्य वनालगतच्या शेतीलाही वन्य प्राण्यांपासून संरक्षणाकरिता अनुदानित कुंपन योजना लागू करण्याची आवश्यकता असणे, धडक सिंचन विहिरी, मागेल त्याला शेततळे, मनरेगा अंतर्गत विहिरी, टिंबक सिंचन योजना, कृषी यांत्रिकीकरण, प्रात्यक्षिक बियाणे पुरवठा योजना यांची अधिक प्रभावी अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, गट शेतीला देण्यात आलेल्या प्रोत्साहनामुळे शेतकऱ्यांची पणन व विक्री प्रक्रिया गट कंपनीद्वारे यशस्वीपणे राबविण्यात येणे, तूर, चना, ज्वारी, मका इ. शेतमालाची हमीभावाने खरेदी करण्यात येणे, भूमीधारी शेतकऱ्यांची वर्ग-२ ची जमीन वर्ग-१ मध्ये रुपांतरीत करण्याचा व त्यायोगे राज्यातील गोर-गरीब शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याचा शासनाने घेतलेला क्रांतीकारी निर्णय, कृषीपंप जोडणीच्या २०१७ पर्यंतच्या अर्जांचा निपटारा करण्यात येणे, शेतकऱ्यांचे कृषीपंपाचे विज बिल प्रलंबित असतांना सुध्दा त्यांचा विज पुरवठा खंडीत न करण्याचा धाडसी निर्णय घेऊन शेतकऱ्यांना देण्यात आलेला दिलासा, बँकांकडून शेतकऱ्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना सौजन्य व सहकार्याची वागणूक मिळण्याबाबत करावयाच्या आवश्यक उपाययोजना, यवतमाळ जिल्ह्यात किटकनाशकांचा प्रादुर्भाव होऊन झालेल्या शेतकऱ्यांच्या बळींची पुनरावृत्ती होऊ नये म्हणून करावयाची उपाययोजना, गारपीटीमुळे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना अल्पकालावधीमध्ये देण्यात आलेली मदत, बोंडअळी, धान, तुडतुडेग्रस्त शेतकऱ्यांना देण्यात आलेली मदत इ.बाबीं विचारात घेऊन राज्यातील शेतकऱ्यांना अधिक सक्षम करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

दहा : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) -

(१) श्री.रामराव वडकुते, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"हिंगोली जिल्ह्यात पाच केंद्रावरून नाफेडने ६ हजार ३०६ शेतकऱ्यांची ३९ कोटी २१ लाख ६८ हजार ३५० रुपयांची ७१ हजार ९६३ क्विंटल तूर खरेदी

केली आहे. मात्र २६ कोटी रुपयांचे चुकारे शेतकऱ्यांच्या खात्यावर जमा झालेले असले तरीही अजून १२ कोटी रुपयांचे चुकारे अद्यापी दिलेले नाही. नाफेड केंद्रावर तूर विकण्याच्या नादात अनेक शेतकऱ्यांची शेतीची कामे रेंगाळलेली असून पाचही केंद्रावरील हजारो शेतकरी चुकाऱ्यांसाठी हैराण झालेले आहेत. तर काही शेतकऱ्यांनी यंदाही उसनवारी करून खते बियाणांसाठी पैशाची जुळवा-जुळव करण्यास प्रारंभ केला आहे. बहुतांशी बँकांकडून शेतकऱ्यांना पीक कर्ज देण्यातही विलंब होत आहे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"एकीकडे सुरु झालेला पावसाळा तर दुसरीकडे हवामान आणि पाणी बदलल्याने होणारे आजार व साथीच्या रोगांचा वाढता प्रादुर्भाव यामुळे कल्याण तालुक्यासह टिटवाळा परिसरात सध्या साथीच्या आजाराने रुग्ण त्रस्त असतानाच या भागासाठी असलेल्या एकमेव गोवेली ग्रामीण रुग्णालयात पिण्याचे पाणी येत नसल्याने रुग्णांचे आतोनात हाल होत असतानाच मागील ८ जून पासून विजेचा लपंडाव चालू असल्याने रात्रीच्या वेळी रुग्ण कासावीस होत असणे, पिण्याचे पाणी बाहेरून आणून रुग्णांचे नातेवाईक वेळ मारून नेत असले तरी यात गोरगरीब रुग्णांचे मोठ्या प्रमाणात हाल होत असणे, विजेमुळे अनेक रुग्णांना खाजगी रुग्णालयात पाठवण्यात येत असल्याने ग्रामीण भागातील रुग्णांना आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागत असल्याने, रुग्णांच्या नातेवाईकांच्या असंतोषाला रुग्णालयातील कर्मचाऱ्यांना सामोरे जावे लागत असल्याने भविष्यात एखादी दुर्घटना घडण्याची निर्माण होण्याची शक्यता, याबाबत शासनाने विनाविलंब तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : १० जुलै, २०१८.

डॉ.अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.